

Vår dato	Vår referanse
21.03.13	13/00099
Deres dato	Deres referanse
14.01.13	12/3926

Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep

Saksbehandler:
Oddbjørg Bakli og Gunn Hauan

0030 Oslo

Hørings svar - årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter - Forslag til nye krav til innhold i årsrapport og oppstilling for statlige virksomheter

Finansdepartementet uttaler i oversendelsesbrevet og høringsnotatet at det er behov for å etablere en felles mal for presentasjon av årsrapport og årsregnskap i staten, og at formålet med malen er å øke kvaliteten på resultatrapporteringen i statsforvaltningen uten å øke rapporteringsomfanget.

Difi har etter å ha gått gjennom høringsnotatet, følgende kommentarer:

Finansdepartementet viser til at målene med en standardisering er å:

- Legge bedre til rette for strategisk styring
- Forenkle arbeidet med utarbeiding av årsrapportene
- Gjøre innholdet lettere tilgjengelig for brukerne
- Gi bedre grunnlag for sammenligninger over år og på tvers av statlige virksomheter

Det er ofte ønskelig å lage maler, rutiner og regler for oppsett og innhold av felles dokumenter. I noen tilfeller kan det være både nødvendig og hensiktsmessig. Dette gjelder etter Difis vurdering forslaget om å innføre krav til oppsett av årsregnskap hvor vi prinsipielt støtter Finansdepartementets vurderinger av behovet for standardisering og generelle føringer. Vi har ikke sterke oppfatninger om hvert enkelt punkt isolert, og velger derfor å gi noen generelle betraktninger.

Av innholdet vil vi særlig trekke fram pkt. V *Vurdering av fremtidsutsikter* som positivt. Det er også positivt å ansvarliggjøre virksomhetsleder for samlet resultatoppnåelse gjennom å innføre et krav om at *Leders beretning* skal signeres. Det kan imidlertid etter vår mening stilles spørsmål om det da i tillegg også er behov for å signere årsregnskapet særskilt. Videre bør det vurderes om det er mer hensiktsmessig at fremtidsutsikter heller omtales i sammenheng med omtalen av måloppnåelse under pkt. III.

Standardisert oppsett vil gjøre forventningen til årsrapporten klarere og dermed lette arbeidet isolert sett. Videre vil en standardisering bidra til å sikre at alle virksomheter omtaler forhold av betydning for strategisk styring. Samlet sett stiller Difi spørsmål ved om en standardisering i tråd med Finansdepartementets forslag vil bidra til å oppnå målene som er gjengitt over. Omfanget av enkeltpunkter og forventningene om dokumentasjon knyttet til hvert enkelt synes å ville medføre at årsrapporten for mange virksomheter vil øke i omfang og detaljnivå. Inntrykket er at hovedvekten er lagt på at det legges opp til at et bredt tilfang av krav som stilles i gjeldende økonomiregelverk skal omfattes og utkvitteres i årsrapporten. Det er en risiko for at dette vil gå på bekostning av Finansdepartementets mål med standardiseringen, herunder spesielt målet om å legge bedre til rette for at årsrapporten bidrar til mer strategisk styring og tilgjengelighet.

Vi kan ikke se at det er gjort noen vurderinger mht. til hva som er vesentlig å få med i en årsrapport og hva som er mindre vesentlig eller eventuelt ikke trenger omtale. Det bør gjøres en gjennomgang av om enkelte punkter mer hensiktsmessig kan legges til den løpende styringsdialogen gjennom året. Spesielt gjelder dette pkt. IV om styring og kontroll i virksomheten. For risikovurderinger er det eksempelvis lagt opp til rapportering på tiltaksnivå. risikovurderinger er en type vurderinger som vi mener er bedre egnet som ledd i den løpende styringsdialogen, ikke i en årsrapport som primært har en tilbakeskuende hensikt.

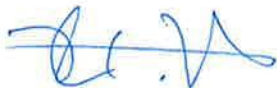
Fordi statlige virksomheter er så ulike mht. oppgaver, størrelse, fullmakter mv. – med tilhørende forskjeller mht. styrings- og ledelsesutfordringer – presiserer Økonomiregelverket at styring må tilpasses risiko, vesentlighet og egenart. Vi tror så detaljerte og omfattende krav/anbefalinger til innhold og struktur som det her legges opp til, vil medføre at mange årsrapporter blir mer omfangsrike. Alt er selvsagt relativt, men vi er ikke umiddelbart enig i at dette «...ikke vil ha store administrative eller økonomiske konsekvenser» (pkt. 1.3 i høringsnotatet). Vi vil i denne forbindelse også vise til en artikkelsamling Difi redigerte om rapportering og kontroll i forvaltningen (Difi-rapport 2012:14). Her kom det bl.a. fram at rapportering på forhold som ikke gjelder kjernevirksomheten, rapportering som krever at det graves frem nye data eller kontroll av områder som virksomheten opplever som mindre viktige, ofte oppleves som både ressurskrevende og unyttig. Vi registrerte også frustrasjon over det en del opplever som unødig detaljert styring, bl.a. via detaljerte rapporteringskrav, tungvinte IT-systemer og manglende gjenbruk av data.

Vi ser at det flere steder ikke stilles absolutte krav og legges opp visse frihetsgrader og tilpasninger til den enkelte virksomhet. Det kan likevel antas at anbefalinger på et såpass detaljert nivå lett vil oppfattes som krav og revisjonskriterier. Det ville således styrket dokumentet om det i større grad gjøres avveininger av omfang og nivå på rapportering sett i lys av hva som er spesielt hensiktsmessig i nettopp årsrapporten sett i forhold til andre styringsvirkemidler i dialogen mellom den enkelte virksomhet og departement.

Siden Difi er direktorat for IKT i forvaltningen, vil vi også peke på at ny teknologi og mulighetene dette gir, også når det gjelder rapportering, burde trekkes mer fram i forslaget. Ny teknologi åpner for helt andre muligheter mht. å hente inn og utveksle informasjon på tvers av virksomheter og forvaltningsnivåer. Det bør for eksempel gå tydelig fram av forslaget at det ikke nødvendigvis må stilles krav til «oversending» av statistikk to, tre eller tolv ganger i året, ofte vil det være tilstrekkelig å stille krav om at det skal ligge oppdatert statistikk i en database, eventuelt tilgjengelig på den enkelte virksomhets hjemmeside. Denne type opprydding kan også bidra til at

resultatrapporteringen blir bedre - dersom det medfører mer analyse av hva foreliggende statistikk sier om måloppnåelsen.

Vennlig hilsen
for Difi

Hans Christian Holte
Direktør

Jørgen B. Smit
Avdelingsdirektør

